

Landbruksforvaltningens virkemidler for et bedre vannmiljø

Bård Kollerud – Follo landbrukskontor

Follo landbrukskontor

Landbruk og vann

- Tiltak for å bedre vannkvalitet er bra for å sikre arealer til matproduksjon og redusere klimautslipp
- Klimaendringene med mer ekstremvær motvirker de positive effektene
- Det gjøres mye bra arbeid i næringen og nye driftmetoder tas i bruk
- Regionale miljøkrav er et virkemiddel som har vært brukt i lang tid i deler av Follo. Fra 2023 er det utvidet til å gjelde hele Oslo og Viken
- Bøndene kompenseres økonomisk via Regionalt miljøprogram (RMP)

Virkemidler

Pålagte

- Regionale miljøkrav
- Vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring (PT)

Frivillige

- Regionalt Miljøprogram (RMP)
- Spesielle Miljøtilskudd i landbruket (SMIL)
- Tilskudd til drenering av landbruksjord

Andre oppgaver

Miljørådgivning i samarbeid med PURA – **på gårdsnivå**

Avløpsslam

Informasjonsmøter med næringen

Kontroll – **Regionale miljøkrav, Regionalt miljøprogram, Produksjonstilskudd og Tiltakskort for Oslofjorden**

Arealbruk

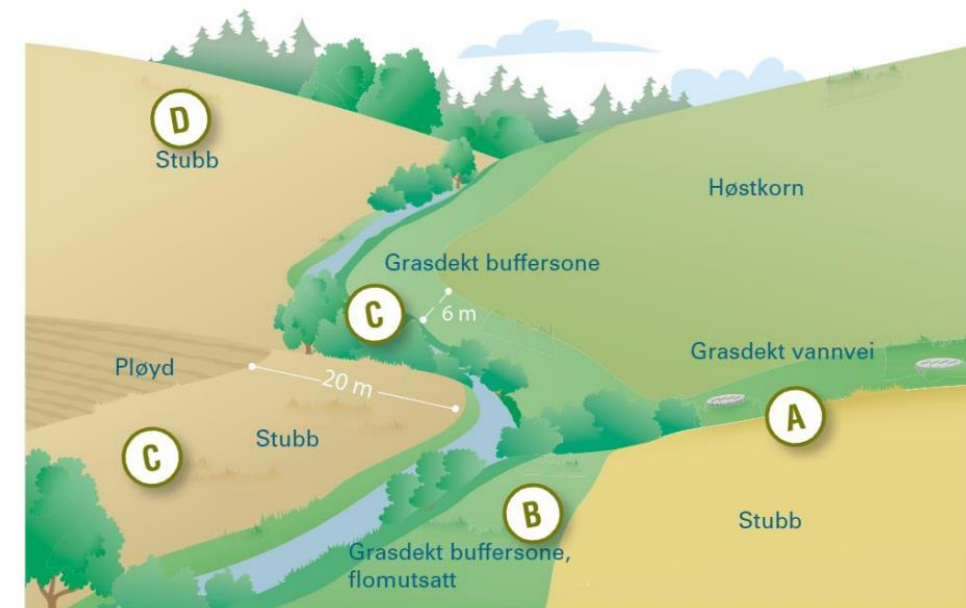
Regionale miljøkrav - Oslo og Viken

- Regionale miljøkrav skal sikre miljøforsvarlig drift av jordbruksareal. Forskriften gjelder for arealer og driftsformer med erosjonsfare, eller som drenerer dit det er utfordringer med vannmiljømålene.
- Oslo og Viken er først i landet. Skal innføres i resten av nedslagsfeltet til Oslofjorden

Eksempler på krav:

- Minst 60 % av foretakets fulldyrkede areal skal overvintre med plantedekke tilsvarende stubb, gras, direktesådd fangvekst eller direktesådd høstkorn.
- Buffersone: Varig vegetasjon langs vassdrag (eng i omløp, busker eller trær), med minst 6 meters bredde, eller areal i stubb med minst 20 meters bredde (i tidsrommet etter innhøsting til våronn året etter).

Regionale miljøkrav

Regionalt miljøprogram (RMP) – årlige frivillige tiltak

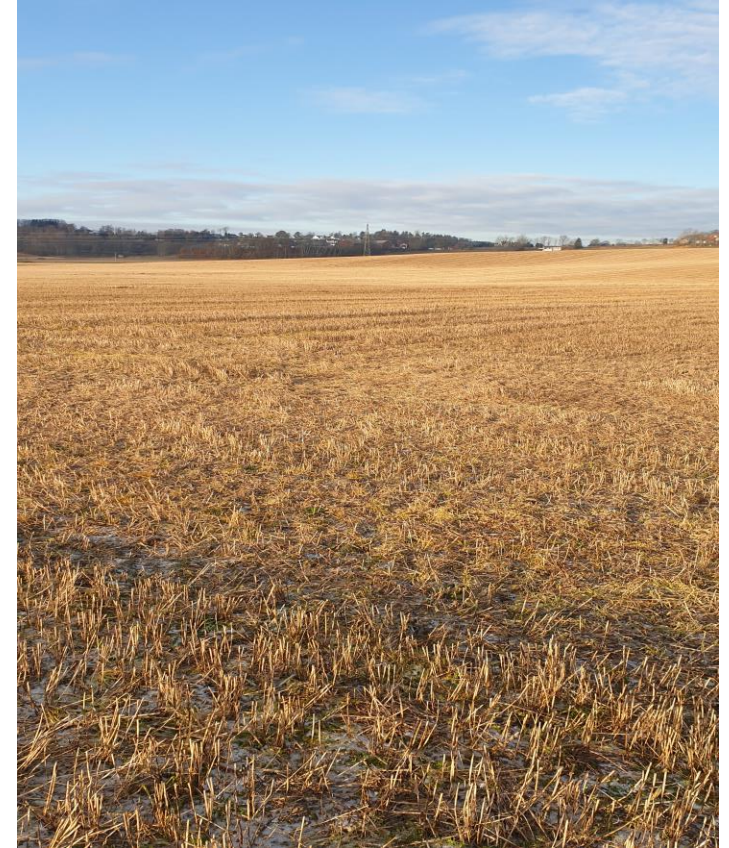
Eksempel på tiltak

Økonomisk kompensasjon for:

- Ingen jordarbeiding om høsten
- Grasdekte kantsoner
- Direktesådd høstkorn
- Grass på flomutsatt areal
- Fangvekster

Sterk økning i antall søkere:

- I 2019 var det 176 foretak som søkte RMP-tilskudd
- I 2022 var det 211 foretak som søkte RMP-tilskudd

Støtteordninger som Follo landbrukskontor forvalter (frivillige tiltak ved behov)

Spesielle miljøtilskudd i landbruket – SMIL

- Tilskudd kan gis til tiltak som ivaretar natur- og kulturminneverdiene i kulturlandskapet og til tiltak som bidrar til å hindre eller redusere forurensning fra jordbruket.
- Forurensningstiltak er prioritert i Follo
- Flest søknader på hydrotekniske tiltak

Tilskudd til drenering av jordbruksjord (fjerne overflødig vann fra dyrka mark)

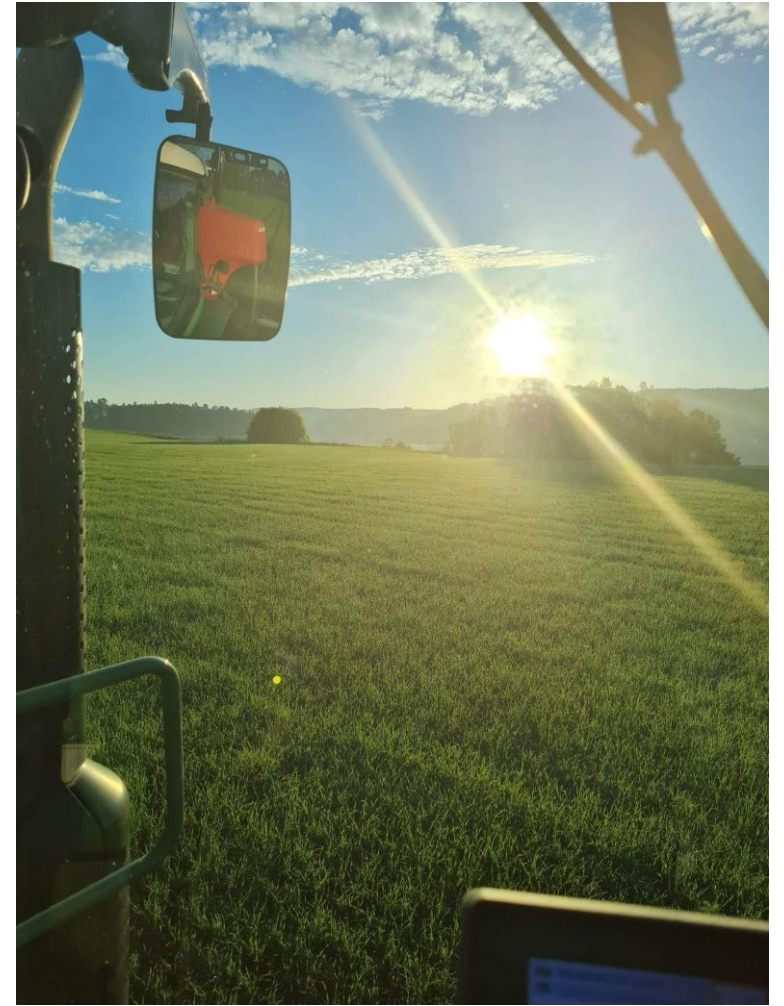
- Tilskudd til drenering av jordbruksjord - 4000 kroner per dekar.
- Bedre avlinger
- Redusert utvasking av næringsstoffer
- Mindre risiko for overflateavrenning:
- Kontroll av erosjon
- Klimatiltak

Riktig gjødsling

- Gjødselplan. Krav at bonden har oppdaterte jordprøver
- Gjødselvare - melding om mottak av avløpsslam

Kantsoner langs vassdrag (forskrift om produksjonstillegg)

Jordbruksarealer skal ha vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring

Målt horisontalt fra vassdragets normalvannstand.

Vegetasjonssonen kan ikke jordarbeides.

Oslofjordplanen – ansvar Follo landbrukskontor:

Tiltakskort (T14) Økt tilsyn med, og oppfølging av der krav om etablert vegetasjonssoner mot vassdrag ikke er oppfylt

Takk for oppmerksomheten!

